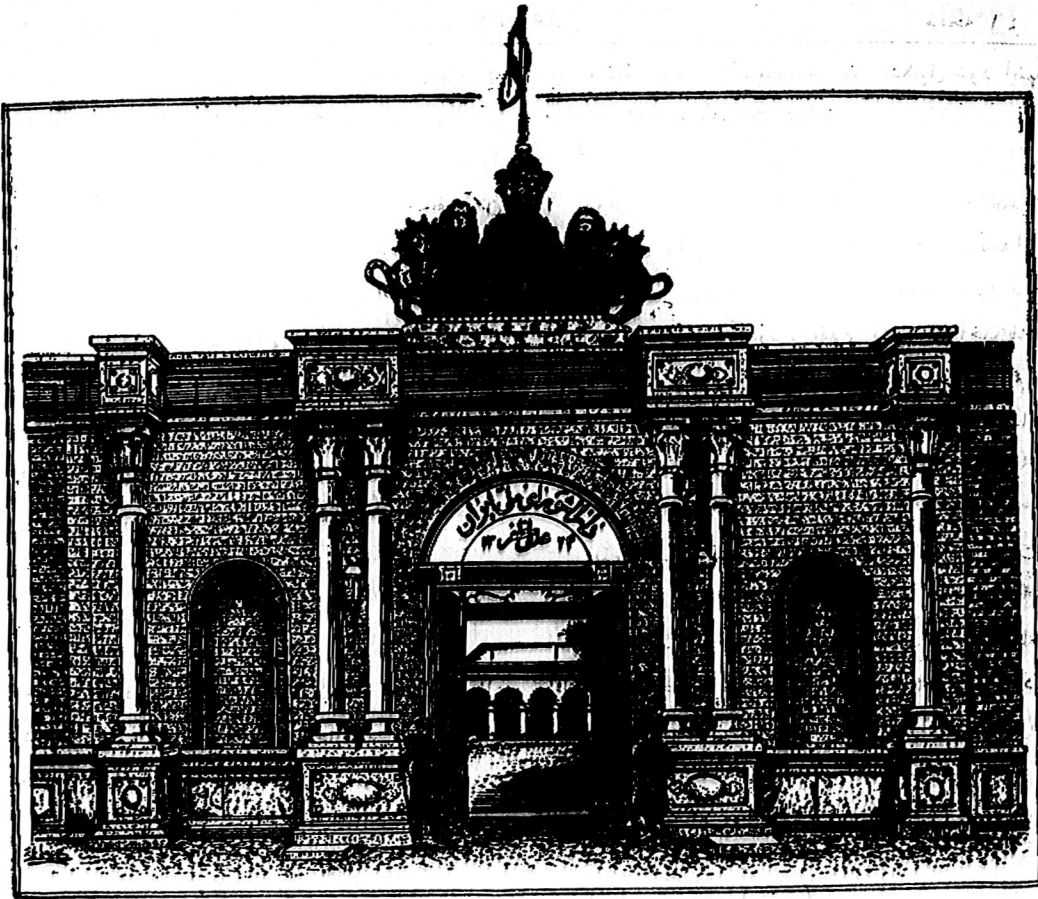

دوره هفتم تقنینیه

جلسه	مذاکرات مجلس		شماره
۳			۳
تاریخ تأسیس آذر	مندرجات	قیمه اشراك	
۱۳۰۵	فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی	داخله ایران سالیانه ده تومان	
جلسه چهارشنبه ۱۶	خواهد بود	خارجی « دوازده تومان	
آبان ماه ۱۳۰۷	پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود	قیمه تك شماره	
مطابق ۲۳ جمادی الاولي	مطابق مجلس	يك قران	
۱۳۴۶			

فهرست مذاکرات

عنوان	از صفحه	الی صفحه
مذاکرات در اطراف حضور و غیاب نمایندگان	۴۰	۴۱
تصویب اعتبار نامه آقای ارباب کیخسرو شاهرخ و خروج از دستور اعتبار نامه آقای رفیع بر حسب پیشنهاد آقای عراقی و تصویب مجلس	۴۲	۴۵
انتخاب رئیس دائمی با اکثریت ۶۲ رای بمنوان آقای دادگر		
انتخاب دو نفر نایب رئیس با اکثریت ۷۱ رای آقای شریعت زاده بسمت نایب رئیس اول و ۵۶ رای آقای افشار بسمت نایب رئیس دوم		

مذاکرات مجلس

دوره هفتم تقنینیه

صورت مشروح مجلس یوم چهارشنبه ۱۶ آبان ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۳ جادی الاولی ۱۳۴۷

جلسه سوم

(غائبین)

آقایان: اکبر میرزا مسعود - حاج میرزا حبیب الله
امین - الفت - غلامحسین میرزا - اعتبار - آقا میرزا محمد
تقی بروجدی - حاج حسن آقا ملک - آقا رضا مهدوی

(مجلس دو ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست
آقای شریعت زاده نایب رئیس تشکیل گردید)
(صورت مجلس دو شنبه چهاردم آبانماه را
آقای بزرگ نیا قرائت نمودند)

امیرتیمور کلالی - دکتر امیرخان اعلم - آقا زاده سبزواری
 لهدورنایس - حاج آقا حسین - احتشامزاده - میرزا ابوالفضل
 بهید ابراهیم ضیاء - میرزا حسنخاندان ونوق - آقا میرزا
 هاشم آشتیانی - آشیخعلی مدرس - بیات - محمد تقی خان
 اسعد - موقر - آقا شیخ جواد - دثقی - شریفی - اعظمی
 ملک ایرج میرزا دولتشاهی - خطیبی - مرآت اسفندیاری
 حاج آقا رضا رفیع - ملک مدلی - اسمعیل خان ظفری -
 حاج غلامحسین ملک - میرزا ابراهیم خان قوام - حاج
 حسین آقا مهدوی - دکتر حسنخان عظیمی - آقا ضیاءالدین
 لوری - فرشی

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - عرضی ندارم .

نایب رئیس - نسبت به صورت مجلس مخالفی نیست ؟
 آقای دبیا

طباطبائی دبیا - غالبین جلسه گذشته را بطور مطلق
 نوشته اند - غالب با اجازه وی اجازه اش معلوم نیست
 کمیسیون عرایض و مرخصی هم که هنوز انتخاب نشده
 است تکلیفش چیست ؟

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده هم همین اشکالی را که بنظر
 آقای دبیا آمد خواستم به مقام ریاست عرض کنم ولی
 خودم ملذت جوابش شدم زیرا روزیکه مجلس افتتاح
 شد آقای رئیس خبر کردند که آقایان باید در روز
 چهارم آنجا حاضر باشند وقتیکه حاضر نشدند تا
 کمیسیون عرایض تشکیل نشده لا اقل باسقی با اجازه
 رئیس باشد و با اجازه رئیس که غائب شدند در
 کتایچه نوشته میشود و غائب با اجازه هستند و اگر
 بدون اجازه رئیس باشد غائب بی اجازه میباشد تا کمیسیون
 عرایض تشکیل شود و تکلیف آنها را معین کند .

نایب رئیس - آقای دبیا

طباطبائی دبیا - بنده عقیده ام این است که تمام
 اجازه ها باید با تصویب کمیسیون عرایض باشد اجازه
 رئیس ولو يك روز هم باشد کافی نیست این است که

باید منتظر شد تا کمیسیون عرایض تشکیل شود اینها
 مراجعه شود به کمیسیون عرایض

نایب رئیس - آقای زوار

زوار - عرض کنم آقایان نمایندگان محترم تصدیق
 دارند و کپل وقتی رسماً معلوم میشود که اعتبار نامه اش
 گذشته باشد امروز هم آقایانیکه غائب بودند معلوم نبود
 اعتبار نامه شان بگذرد یا مقدم بشود یا آخر باشد
 اجازه غیبت هم برای حقوق است کمیسیون عرایض هم که
 تشکیل نشده است بنا بر این کلمات نمیکنم فرمایشات
 نمایندگان محترم در این موضوع وارد باشد

بعضی از نمایندگان - کافی است

نایب رئیس - نسبت به صورت مجلس اعتراضی نیست

(گفته شد خیر)

نایب رئیس - صورت مجلس تصویب شد اعتبار نامه
 آقای ارباب کیخسرو مطرح است آقای سید کاظم مخالف بودند
 بعضی از نمایندگان - غائب هستند باید رای گرفته شود .

نایب رئیس - آقای کازرونی مخالف هستند ؟

کازرونی - خیر موافقم .

نایب رئیس - آقای افسر

محمد هاشم میرزا (افسر) - موافقم .

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده حقیقتاً در روز هم قدری تاثر
 پیدا کردم بواسطه اینکه زحمت آقای ارباب را در
 نظر داریم و مجلس شورای ملی هم زحمت ایشان را
 در نظر دارد آقای آقا سید کاظم هم کاملاً متوجه این
 نکته بودند که آقای ارباب کیخسرو زحمت کشیده اند
 در مجلس و باید از ایشان قدر دانی کرد منتهی يك سوء
 تفاهمی واقع شده بود که زحمت آقای عراقی و یاسائی و
 اینها آن سوء تفاهم بحمد الله رفع شد و به نظر وحدت
 اقدام میکنیم و بنده هم خودم از زحمت آقای ارباب
 تقدیر میکنم .

نایب رئیس - رای گرفته میشود به نمایندگی آقای
 ارباب کیخسرو آقایان موافقین قیام فرمایند .

(عده کثیری قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد . اعتبار نامه آقای رفیع
 مطرح است . قبل از طرح این مطلب لازم است از
 آقای طلوع استفسار شود که مخالفت شما از نقطه نظر
 جریان انتخاب است یا از نقطه نظر صلاحیت ایشان ؟
 محمودرضا طلوع - اعتراض بنده از نقطه نظر صلاحیت
 ایشان است .

نایب رئیس - آقای عراقی

عراقی - در ادوار گذشته هم سابقه دارد که بعضی
 از آقایان که نسبت به اعتبار نامه کسی از نقطه نظر
 صلاحیت شخصی اشکالاتی داشتند اگر خود آن
 حاضر نبود مذاکره نمیشد و میباید تا خود آن
 نماینده حاضر باشد و بعد با حضور او مذاکره میشد
 چرا ؟ برای اینکه هیچکس به زندگان شخصی کسی باندازه
 خود آن آدم بصیر نیست ممکن است آقای طلوع يك
 اشکالاتی داشته باشند در صلاحیت آقای رفیع که با مخبر
 محترم یا ماها که این جا نشسته ایم کاملاً از آن قضا یا مطلع
 نباشیم و آنوقت مجلس يك قضایتی میکند که مدعی علیه
 آن حاضر نیست . این است که بنده تقاضا میکنم حالا که
 آقا در صلاحیت ایشان حرف دارند مذاکره در این موضوع
 بماند تا زمانی که خود ایشان بیایند .

نایب رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - بنده خواستم همین نظریه آقای عراقی را
 عرض کنم و عقیده ام این است که چون مذاکره در
 صلاحیت شخصی است مذاکره باید مسکوت بماند و حق
 ایشان محفوظ باشد تا آقای رفیع تشریف بیاورند

نایب رئیس - آقای زوار

زوار - بنده هم موافق هستم با فرمایشات آقای یاسائی
 نایب رئیس - پس میباید برای بعد . در خروج از
 دستوروش که مخالفی نیست .

(گفته شد - خیر)

نایب رئیس - حالا اگر آقایان اجازه بفرمایند به
 انتخاب هیئت رئیسه دائمی شروع میشود .

افشار - خبر شعبه اول راجع به انتخاب آقای حاج
 غلامحسین ملک مانده است استدعا میکنم آرا رای بگیری
 بعد شروع شود به انتخاب هیئت رئیسه .

نایب رئیس - بنظر بنده اگر آقایان اجازه بدهند
 این خبر هم تصویب شود .

بعضی از نمایندگان - صحیح است

(آقای افشار در محل نطق حاضر و خبر مزبور را بشرح
 ذیل قرائت نمودند)

بتاریخ ۲۹ اردی بهشت مطابق قانون انتخابات فارس
 شروع و معادل ۴۲۵۷۴ نفره توزیع و اخذ و در نتیجه
 آقای حاج غلامحسین ملک به اکثریت ۳۵۸۸۲ رای به
 نمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب و چون اعتراضی بصحت
 جریان انتخابات نشده است شعبه ۱ صحت جریان انتخاب
 را تصدیق و راپورب آنرا تقدیم میدارد .

زوار - بنده مخالف هستم .

نایب رئیس - میباید برای جلسه بعد . حالا به اجازه
 آقایان به انتخاب هیئت رئیسه دائمی شروع میکنیم
 و قبلاً سه نفر از نمایندگان بحکم قرعه برای استخراج
 آراء معین میشوند .

(اقتراع بعمل آمده و آقایان : آقا حسین آقایان و
 مصباح فاطمی و شریفی معین شدند)

(اوراق رای توزیع و پس از اخذ و استخراج آراء
 نتیجه بقرار ذیل حاصل گردید)

مهره تقشیه	۹۷	اوراق رای	۹۷
آقای دادگر	۶۲	رای	
آقای طباطبائی دبیا	۱۲		
آقای فهیمی	۱۰		
آقای حاج سید محمود رشتی	۲		

ورقه سفید علامت امتناع ۱۱

نایب رئیس - عده رای دهندگان ۹۷ رای آقای دبیا
 ۱۲ رای ورقه سفید ۱۱ آقای فهیمی ۱۰ رای
 آقای حاج سید محمود ۲ رای بنا بر این آقای دادگر با ۶۲
 رای به ریاست مجلس شورای ملی منتخب شدند .

بعضی از نمایندگان - صحیح است

نایب رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - چون در بقیه هیئت رئیس تبادل نظری بین آقایان نشده است بنده پیشنهاد میکنم تنفس داده شود و در خارج تبادل نظر بشود که وحدت نظر حاصل شود نایب رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده تصور میکنم که مجلس يك تصمیمی اتخاذ کرده است که برروز مقدمه آن تصمیم خودش را ارائه داد که باید کارها به زودی از پیش برود و به سرعت جریان پیدا کند پس حالا باید انتخاب هیئت رئیس تمام شود که وارد قضایای مهم مملکتی بشویم و اگر نخواهیم تنفس کنیم یکساعت تنفس طول میکشد و بعد هم بنده قطع دارم مثل حالا بر میگردیم در مجلس. این است که بنده عقیده دارم که همین حالا آراء خود مان را بدهیم و اختلافی هم تصور نمیکنم در بین باشد و اگر نخواهیم برویم به تنفس و برگردیم فقط يك تعویقی در کار میشود نایب رئیس - آقای زوار

زوار - عرضی ندارم

نایب رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم که بنده نظریه آقای دیبا را ناپسند میکنم و برای اینکه تعطیلی در کار نشود و به سرعت کارها بگذرد بهتر این است تنفس داده شود و در تنفس يك تصمیمی بگیریم آنوقت بیائیم بگمرقنه رأی بدهیم. و بدست دقیقه فاصله بعقیده بنده این کارها را تسهیل میکنند و کمتر وقت صرف خواهد شد. خوبست آقای عراقی هم موافقت بفرمایند

نایب رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - بنده هم خواستم فرمایشات آقای دیبا و روحی را تأیید کنم که اگر چنانچه موافق نظر نباشد قهراً انتخاب هیئت رئیس بیشتر طول میکشد باین جهت خوبست تنفس داده شود.

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - نظر بنده هم با تنفس موافق است

چون همانطور که آقای عراقی فرمودند هنوز اوایل نیامده است یعنی دولت نیامده است پشت در که لوایحش معطل باشد. پس تقاضا میکنم تنفس داده شود.

نایب رئیس - بعقیده بنده هم اگر آقایان موافقت بفرمایند تنفس داده شود بهتر است بعضی از نمایندگان - صحیح است عراقی - بسیار خوب

(در اینموقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس اربك ساعت و نیم ریاست آقای دادگر مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - بنده در مقابل این حسن عقیده که نمایندگان محترم نسبت به بنده ابراز فرمودند تشکر میکنم و تصور میکنم بهترین تشکرها این باشد که شخص و ظایفی را که با رجوع کرده اند خوب انجام بدهد (نمایندگان صحیح است) پس بنا بر این از خداوند متعال درخواست می کنم که بمن توانائی بدهد برای انجام آن خدمتی که مرا مأمور کرده اید توانا باشم و بتوانم در مقابل آقایان به آن سمتی که مسؤول آن هستم رفتار کنم و رضای آقایان را در حسن اداره مجلس جلب کرده باشم (نمایندگان - انشاءالله) از قراری که می نویسند آقای زوار از مخالفت با نمایندگی آقای حاج غلامحسین ملک صرف نظر فرموده اند اگر اینطور است اول رأی میکنیم باین اعتبار نامه بعد وارد انتخابات میشویم.

آقای زوار

زوار - بنده از اجازه خود میخواهم استفاده کنم و عرض کنم مجلس شورای ملی ایران دارای يك آئینه خیلی مشعشعی خواهد بود یعنی الحمدلله دارای يك رئیس آزادی خواهی است که حقیقه در جامعه يك مقام ارجند و مشعشعی را دارد.

(بعضی از نمایندگان - صحیح است)

و از آن رائی که حقیقه کلید سعادت مملکت را دانسته و بان صدوق انداختند (بنام حضرت آقای دادگر) بنده خودم را تبریک میکنم راجع به آقای حاج غلامحسین هم بنده سوء لیت نسبت بایشان نداشتم. نه در خصوص

(اوراق رأی توزیع شد)

رئیس - آقایان نظار تشریف بیاورند

(آقایان نظار در محل نطق حاضر و پس از اخذ و استخراج آراء نتیجه این قسم حاصل گردید)

مهره نفتشیه	۹۸	اوراق رأی	۹۸
آقای افشار	۵۶	رأی	
آقای افسر	۲۳		
آقای امین الضرب	۷		
آقای یاسائی	۵		
آقای حاج سید محمود	۱		
آقای شریعت زاده	۱		

ورقه سفید علامت امتناع ۵

رئیس - عده حاضرین نود و هشت. آقای افشار با کثرت پنجاه و شش رأی به نیابت ریاست مجلس شورای ملی انتخاب شدند. آقایان آقا سید یعقوب - ملک آرائی روحی - کازرونی پیشنهاد کرده اند که جلسه ختم بشود و جلسه آئینه روز یکشنبه باشد. مخالفی نیست ؟

فهیمی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

فهیمی - عرض کنم که . . .

آقا سید یعقوب - پس اجازه بفرمائید اول بنده توضیح بدهم بعد ایشان مخالفت بکنند. بسیار خوب بفرمائید

فهیمی - توضیح فرمایش آقایان اینست که حسبالمعمول روز یکشنبه جلسه بشود. بنده عرض میکنم که مجلس کاری ندارد از حالا تا روز یکشنبه مجلس چه کند؟ خوبست انتخاب بقیه اعضاء هیئت رئیس را هم در جلسه فردا تمام کنیم و فردا را جلسه بکنیم که اینکار تمام شود بعد در هفته آئینه ترتیب جلسات مان را بدهیم که مرتب باشد.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده گهات میکنم آقای فهیمی توجه بآن علتی که ما در نظر گرفتیم و غالب آقایان هم

جریان انتخابات و نه در صلاحیت ایشان ولی در مجلس گذشته چون ایشان هیچوقت حاضر نبودند مگر در سه ماه این بود که مخالفتم بیشتر از این نظر بود که ایشان حاضر بشوند حالا که آقای مخبر قبول فرمودند که ایشان را احضار کنند بنده مخالف خودم را پس میکنم رئیس - رأی میکنیم بصحت نمایندگی آقای حاج غلامحسین ملک آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. آقای حاج سید محمود فرمایشی داشتید ؟

حاج سید محمود رشتی - در این موقع که پایه مملکت بعدل است یعنی در ظل عنایت رضا شاه پهلوی است و ریاست مجلس شورای ملی در واقع به عدل الملك دادگر تفویض شده بنده تبریک خودم را بجامعه ایران عرض می کنم و تشکر میکنم.

رئیس - شروع میشود با انتخاب بکنفر نایب رئیس با انتخاب فردی

(اوراق رای توزیع شد)

رئیس - آقایان نظار . آقای شریفی - آقای مصباح فاطمی - آقای آقایان تشریف بیاورند	
(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده و نتیجه بقرار ذیل حاصل شد)	

مهره نفتشیه	۹۸	اوراق رأی	۹۸
آقای شریعت زاده	۷۱	رأی	
آقای افسر	۱۱		
آقای حاج سید محمود	۴		
آقای دیبا	۴		
آقای یاسائی	۲		
آقای فهیمی	۱		

ورقه سفید علامت امتناع ۵

رئیس - عده حاضرین نود و هشت. آقای شریعت زاده با کثرت هفتاد و يك رأی به نیابت ریاست مجلس انتخاب شدند. شروع می کنیم به انتخاب نایب رئیس دیگر

آن را در نظر دارند فرموده اند و با ما موافقت میفرمودند و آن این است که ما ... خوب. بعضی حقائق را بهتر این است که بر سبیل اشاره گفته شود ما میخواهیم برای خاطر اینکه گرفتار کارهای مجلس باشیم نمیخواهیم در این هفته کارهای مجلس تمام بشود و باید کارهای مجلس تمام در هفته دیگر تمام بشود بعد وارد کارهای دیگر

ملکوتی بشویم.

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقایان باینکه جلسه روز یکشنبه باشد. آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر بر خاستند)

رئیس - تصویب شد. جلسه آینه روز یکشنبه سه ساعت و نیم بظهر مانده دستور انتخاب بقیه هیئت زایشه.

(مجلس بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)